

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ

របាយការណ៍

ស្តីពី

សភាពការណ៍កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ប្រចាំខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ និងទិសដៅអនុវត្តបន្ត

I- សភាពការណ៍រួម

នៅក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១៧នេះ ការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវដូរវិស្សាត្រូវបានបញ្ចប់ជាស្ថាពរហើយ។ ប្រជាកសិករបាននិងកំពុងខិតខំប្រមូលផលដំណាំដូរវិស្សាយ៉ាងសកម្ម និងជំរុញការងារដាំដុះដំណាំដូរវិស្សាជាបន្តទៅទៀតយ៉ាងសស្រាក់សស្រាំ ជាពិសេសការបង្កបង្កើនផលស្រូវដូរវិស្សាប្រាំងរួមទាំងដំណាំរួមផ្សំនិងដំណាំឧស្សាហកម្មផងដែរ។ ជាការកត់សម្គាល់ការប្រើប្រាស់ដោយគ្រឿងយន្តសម្រាប់ផលិតកម្មកសិកម្មកំពុងមាននិន្នាការកើនឡើង ៩១,១៧% ធៀបនឹងការប្រើប្រាស់ដោយគោ-ក្របី ៨,៨៣% ដែលជាបច្ច័យមួយបង្ហាញអំពីដំណើរការវិវឌ្ឍន៍នៃយន្តបន្លំយកម្មកសិកម្ម។ ទន្ទឹមនឹងនោះក្រសួងក៏បានចាត់អង្គភាពជំនាញដែលជាសេនាធិការក្នុងការចូលរួមទប់ស្កាត់បទល្មើសផ្សេងៗទៀត ជាពិសេសបទល្មើសព្រៃឈើ ដោយបន្តកិច្ចសហការជាមួយគណៈកម្មការជាតិដើម្បីទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ (សេចក្តីសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលេខ០៩សសរ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦) បទល្មើសផលជល (សេចក្តីសម្រេចលេខ ១២៨សសរ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦) បទល្មើសចលនាសត្វដោយខុសច្បាប់ ការចុះធ្វើអធិការកិច្ចដី-ថ្នាំកសិកម្មដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុខភាពសាធារណៈព្រមទាំងជំរុញការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មយ៉ាងសកម្មផងដែរ ក្រោមកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងល្អប្រសើរជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងសហគមន៍កសិកម្ម។

ជាពិសេសការចុះដល់មូលដ្ឋានដើម្បីជួបផ្ទាល់ជាមួយផលិតករ សហគមន៍កសិកម្ម និងតួអង្គពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត ដើម្បីស្វែងយល់ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម ព្រមទាំងការទទួលជួបសវនាការជាមួយអង្គទូត និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍តាមវិស័យនីមួយៗ រួមទាំងការចូលរួមកិច្ចប្រជុំសំខាន់ៗទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេសជាច្រើនផងដែរ។

រីឯលទ្ធផល និងសកម្មភាពការងារសំខាន់ៗតាមផ្នែកផ្សេងៗឆ្លើយតបទៅនឹងការអនុវត្តផែនការប្រចាំឆ្នាំក៏ដូចជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម២០១៤-២០១៨ រួមទាំងការចូលរួមអនុវត្តកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលសម្រេចបានក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១៧នេះ មានដូចតទៅ៖

II- លទ្ធផលសម្រេចបានតាមបណ្តាវផ្នែក

១ ផ្នែកដាំដុះ

១.១ ផលិតកម្មដំណាំស្រូវរដូវវស្សាឆ្នាំ២០១៦

ការងារបង្កបង្កើនផលដំណាំស្រូវរដូវវស្សាឆ្នាំ២០១៦ ត្រូវបានបញ្ចប់ជាស្ថាពរហើយដែលមានទិន្នន័យលម្អិតដូចខាងក្រោម៖

- ការងារប្រមូលផលស្រូវសម្រេចបានចំនួន ២ ៥៧៨ ៧៣៩ហិ.ត លើផ្ទៃដីអនុវត្តសរុប ២ ៥៩៩ ៥៨៦ហិ.ត ដោយទទួលបានបរិមាណផលសរុបចំនួន ៧ ៦១១ ៤៥២តោន លើសឆ្នាំមុន ៥៤៣ ៩៦៤តោន។ ទិន្នផលគិត

ជាមធ្យម ២,៩៥២តោន/ហិកតា លើសឆ្នាំមុន ១៦៥គ.ក្រ/ហិកតា។ មកទល់នឹងពេលនេះ រាជធានី-ខេត្តចំនួន ២៤ត្រូវបានបញ្ចប់ការប្រមូលផលស្រូវរដូវវស្សាឆ្នាំ២០១៦ហើយ នៅសល់តែខេត្តបន្ទាយមានជ័យកំពុងបន្តការងារប្រមូលផលនៅឡើយ។

១.២ ផលិតកម្មដំណាំស្រូវរដូវប្រាំងឆ្នាំ២០១៦-២០១៧

ល្បឿនការងារបង្កើនផលដំណាំស្រូវរដូវប្រាំងគិតត្រឹមថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ មានលម្អិតដូចខាងក្រោម៖

- ផ្ទៃដីភ្ជួររាស់សម្រេចបានចំនួន ៥១២ ៨៩៥ហិ.តា តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន ១២ ៦១៣ហិ.តា ក្នុងនោះភ្ជួររាស់ដោយគោក្របីមានចំនួន ១៣ ៩៥៥ហិ.តា និងដោយគ្រឿងយន្តមានចំនួន ៤៩៨ ៩៤០ហិ.តា
- ផ្ទៃដីសាបសម្រេចបានចំនួន ៤៩៥ហិ.តា តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន ៦៥៣ហិ.តា
- ផ្ទៃដីសន្លុង និងព្រោះសម្រេចបានចំនួន ៤៤៩ ២០១ហិ.តា ស្មើនឹង ១០៣,៥៦% នៃផែនការ ៤៣៣ ៧៥៥ហិ.តា តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន ២៨ ៧១០ហិ.តា (មូលហេតុដោយទឹកស្រកយឺត)។

១.៣ ដំណាំរួមផ្សំ និងដំណាំឧស្សាហកម្មរដូវប្រាំង

ផ្ទៃដីផលិតកម្មដំណាំរួមផ្សំនិងដំណាំឧស្សាហកម្មអនុវត្តបានសរុបចំនួន ៧៩ ៦៦៤ហិ.តា តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន ៤ ២២២ហិ.តា ក្នុងនោះ៖

- ដំណាំរួមផ្សំអនុវត្តបានសរុបចំនួន ៦៩ ៨៥២ហិ.តា ស្មើនឹង ៨៦,៧៨% នៃផែនការ ៨០ ៤៩៤ហិ.តា តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន ១ ៩៥៤ហិ.តា
- ដំណាំឧស្សាហកម្មអនុវត្តបានសរុបចំនួន ៩ ៨១២ហិ.តា ស្មើនឹង ៦៩,០៥% នៃផែនការ ១៤ ២១០ហិ.តា តិចជាងឆ្នាំមុនចំនួន ២ ២៦៨ហិ.តា។

១.៤ ការនាំចេញអង្ករ

ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១៧នេះ ការនាំអង្ករចេញតាមរយៈច្រកចេញ-ចូលតែមួយគឺមានបរិមាណសរុបចំនួន ៤៨ ៨២០ តោន ដែលមានការកើនឡើងចំនួន ៤ ៧៨៧តោន (+១០,៩០%) លើសបរិមាណនាំចេញរយៈពេល១ខែ ឆ្នាំ២០១៦ ដែលមានចំនួន ៤៤ ០៣៣តោន។ បរិមាណនាំចេញក្នុងខែមករានេះ បាននាំចេញទៅកាន់ទិសដៅចំនួន ៣៤ប្រទេស ក្នុងនោះប្រទេសចិនឈរលំដាប់ទី១ (១៨ ៣៨៣តោន) ប្រទេសបារាំងឈរលំដាប់ទី២ (៨ ២៣០តោន) ប្រទេសប៊្រុយណេឈរលំដាប់ទី៣ (៤ ៧៦០តោន) ប្រទេសអង់គ្លេសឈរលំដាប់ទី៤ (២ ៤៣២តោន) ប្រទេសនីជឺឡែនឈរលំដាប់ទី៥ (២ ២១៩តោន) ប្រទេសអ៊ីតាលីឈរលំដាប់ទី៦ (២ ០០១តោន) ប្រទេសអាស្ត្រីម៉ង់ឈរលំដាប់ទី៧ (១ ៣៣២តោន) ប្រទេសប៊ែលហ្ស៊ិកឈរលំដាប់ទី៨ (១ ២៧៧តោន) និងប្រទេសឆេកឈរលំដាប់ទី៩ (១ ០៣៤តោន)។ បច្ចុប្បន្នការនាំចេញអង្ករមានចំនួន ៤៧ក្រុមហ៊ុន។

២ ផ្នែកកៅស៊ូ

២.១ ការងារលើកកម្ពស់ផលិតកម្មកៅស៊ូ

ល.រ	អង្គភាព	ផ្ទៃដីអាជីវកម្ម (ហិ.តា)	ផ្ទៃដីចម្ការកៅស៊ូសរុប (ហិ.តា)	ផលិតផលអនុវត្តបាន ប្រចាំខែនេះ (តោន)	បញ្ចេញលក់ ប្រចាំខែនេះ(តោន)
I-ចម្ការកៅស៊ូកសិឧស្សាហកម្មរដ្ឋ					
១	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា	៥៨៣	៧៧៦	៧៨	
	សរុប I	៥៨៣	៧៧៦	៧៨	
II-ចម្ការកៅស៊ូកសិឧស្សាហកម្មឯកជន					
១	ក្រុមហ៊ុន សុភក្តិនីកា អិនវេសមេន គ្រុប	១១ ៩៥៧	១៥ ៣៨២	២ ០០០	
២	ក្រុមហ៊ុន ស៊ីហ្វរ៉ាប់ប៊េលីមីធីត (ភីអិលធីត)	១៣៩	២ ៥៥៨	២៣	
៣	ក្រុមហ៊ុន ចម្ការកៅស៊ូតាប៉ាវ	៩៩០	២ ១០១	១៧២	
៤	ក្រុមហ៊ុន ឡុង ស្រែង	៣ ១១០	៥ ៦៣៤	៤៩៧	

៥	ក្រុមហ៊ុន ចម្ការកៅស៊ូមេមត់ខូអិលធីឌី	៣ ៩៩៧	៨ ៦៦១	៣៨០	
៦	ក្រុមហ៊ុន ស៊ីហ្វវីសសស (ស្នូល)	១ ៧៤៥	៤ ៣៦៥	៣៧២	
៧	ក្រុមហ៊ុន អានម៉ាឌីគ្រុប (តាមជាំង រមាសហែក)	១ ៨៨២	៣ ៣៩០	១៥៤	
៨	ក្រុមហ៊ុន អានម៉ាឌីគ្រុប (ចម្ការអណ្តូង)	៣ ៣២៧	៥ ៩២៤	២០៨	
៩	ក្រុមហ៊ុន ព្រែក (ខេមបូឌា) ខូអិលធីឌី	៤ ០៣៥	៥ ៧៣១	៤៩៦	
សរុប II		៣១ ១៨២	៥៣ ៧៤៦	៤ ៣០២	
III-ក្រុមហ៊ុនវិនិយោគលើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងចម្ការកៅស៊ូគ្រួសារ					
១១	ក្រុមហ៊ុនវិនិយោគលើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច	៨ ៩៦០	២២៣ ៧៥៨	២ ៩៩៧	
១២	ក្រុមហ៊ុន ចម្ការកៅស៊ូគ្រួសារ	៨៦ ៣៣១	១៥៤ ៤៥៤	២០ ៧០១	
សរុប III		៩៥ ២៩១	៣៧៨ ២១២	២៣ ៦៩៨	
សរុប I+II+III		១២៧ ០៥៦	៤៣២ ៧៣៤	២៨ ០៧៨	

- គួរកត់សម្គាល់ថា សម្រាប់ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧នេះ តម្លៃកៅស៊ូក្នុងរង្វង់ ១ ៨៧៩ - ១ ៩៩៥ដុល្លារក្នុងមួយតោន។

២.២ ការងារវិនិច្ឆ័យស្ថានភាពប្រាសាទកៅស៊ូកម្ពុជា

- វាស់ទំហំដើមកៅស៊ូក្នុងឡឥតពិសោធន៍កូន MKAA01 នៅក្រុមហ៊ុន SOCFIN-KCD នៅខេត្តមណ្ឌលគិរី
- ត្រួតពិនិត្យទូទៅការថែទាំច្បារពូជកៅស៊ូ និងស្រង់ទិន្នន័យជីវកៅស៊ូឡឥតពិសោធន៍ IRAA01-IRAA09
- ធ្វើតេស្តភាគសំណាកយថាប្រភេទចំនួន ២០ភាគសំណាក សម្រាប់ធ្វើតេស្តត្រួតពិនិត្យគុណភាពរបស់រោងចក្រកែច្នៃកៅស៊ូ និងតេស្តវាយតម្លៃគុណភាពកៅស៊ូ RSSCV
- ចុះប្រមូលទិន្នន័យ និងវាស់ទំហំដើមតាមដានការលូតលាស់ចម្ការកៅស៊ូព្រែក
- ជំរឿនកូនកៅស៊ូងាប់ក្នុងឡឥតពិសោធន៍ IRAA012 និងច្បារពូជប្លុក២១
- រៀបចំទិន្នន័យឧតុនិយម
- ត្រួតពិនិត្យលើផ្ទាំងមុខចៀរ និងលាបថ្នាំរំលោភដើមកៅស៊ូ
- វិភាគ DRC តាមមេត្រូឡូក តាមការដុតរក TSC និងការវិភាគតាមមន្ទីរពិសោធន៍
- កែសម្រួល Annal Technical Report 2014-2015។

៣ ផ្នែកផលិតកម្ម និងបណ្តាញ

៣.១ ការងារផលិតកម្ម៖ បាននិងកំពុងពង្រឹងការងារផលិតកម្មសត្វតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលលើជំនាញបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមសត្វ ចុះតាមដានស្ថានភាពចិញ្ចឹមសត្វ ណែនាំបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមដល់កសិករចិញ្ចឹមសត្វជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅតាមបណ្តាខេត្ត និងបន្តរៀបចំកែឯកសារបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមគោ ជ្រូក មាន់ ជាលក្ខណៈគ្រួសារ ព្រមទាំងតាមដានស្ថានភាពតម្លៃសត្វពីបណ្តាខេត្ត និងរាជធានីរៀងរាល់សប្តាហ៍។ ក្រៅពីនេះ អង្គភាពជំនាញកំពុងបន្តអនុវត្ត៖

- **ការងារកែលម្អពូជ៖** មន្ត្រីជំនាញបានបន្តចុះអប់រំផ្សព្វផ្សាយពីការជ្រើសរើសពូជសត្វប្រកបដោយគុណភាព មានការលូតលាស់ឆាប់រហ័ស ធន់នឹងជំងឺ និងផ្តល់ប្រាក់ចំណូលគ្រួសារខ្ពស់ ក្រោមកិច្ចសហការយ៉ាងល្អប្រសើរជាមួយដៃគូពាក់ព័ន្ធ។
- **ការងារឡើងវិញនូវពូជ៖** បន្តចុះអប់រំ ណែនាំ ផ្សព្វផ្សាយ ការអនុវត្តល្អប្រសើរក្នុងការចិញ្ចឹមសត្វ ការសាងសង់ឡើងវិញនូវកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមសត្វ និងនៅតាមគ្រួសារកសិករចិញ្ចឹមសត្វ។ ការសាងសង់ឡើងវិញនូវផ្ទះកសិករបាននិងកំពុងអនុវត្តយ៉ាងសកម្មដែលមកទល់ពេលនេះសម្រេចបាន ៦១ឡ។ ខេត្តដែលស្ថិតក្រោមការអនុវត្តកម្មវិធីឡើងវិញនូវពូជមាន៖ ខេត្តកំពង់ចាម ស្វាយរៀង ព្រៃវែង តាកែវ កំពង់ស្ពឺ កណ្តាល កំពង់ឆ្នាំង កំពត សៀមរាប កំពង់ធំ ត្បូងឃ្មុំ និងពោធិ៍សាត់។
- **ចំណីសត្វ៖** បច្ចុប្បន្ននេះមានការវិនិយោគលើការបង្កើតរោងចក្រចំណីសត្វសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ក្នុងស្រុក ហើយបានកាត់បន្ថយការនាំចូលចំណីសត្វយ៉ាងច្រើន។ ដោយឡែកប្រជាកសិករមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការផលិត និងមានការយល់ដឹងខ្ពស់លើការប្រើប្រាស់ចំណីសត្វនិងចំណីផ្សំស្រេចយ៉ាងជុសជុល។

• ការងារដំណាំចំណីសត្វ៖ បន្តផ្សព្វផ្សាយអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការដាំដំណាំចំណីសត្វ ការធ្វើស្ទង់ដំណាំចំណីសត្វ ព្រមទាំងផ្តល់ព័ត៌មានដល់កសិករនិងភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ ក្រោមកិច្ចសហការបន្តជាមួយគម្រោង CIAT។

៣.២ ការងារបសុព្យាបាល

• លទ្ធផលត្រួតពិនិត្យនិងបង្ក្រាបបទល្មើសសត្វនិងផលិតផលមានដើមកំណើតពីសត្វ៖ ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ នេះ រាជធានី-ខេត្តចំនួន១២ បាននិងកំពុងអនុវត្តជីវសុវត្ថិភាពដោយបានបាញ់ថ្នាំរំងាប់មេរោគចំនួន ៣ ២១៨លើក នៅតាមកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមសត្វ ទីកន្លែងចិញ្ចឹមសត្វ សត្វឃាតដ្ឋាន ទីកន្លែងលក់បក្សី និងកន្លែងផ្ទះជំងឺសត្វ។ បទល្មើសសត្វនិងផលិតផលមានដើមកំណើតពីសត្វត្រូវបានត្រួតពិនិត្យនិងបង្ក្រាប ដោយក្រុមអន្តរាគមន៍របស់អគ្គនាយកដ្ឋានសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វបានចំនួន ០៦ករណី បានកម្ទេចចោលផលិតផលខូចគុណភាពតាមវិធានបសុពេទ្យសរុបចំនួន ១៣,៣ គីឡូក្រាម និងផាកពិន័យជាទឹកប្រាក់ចំនួន ៩លានរៀល ព្រមទាំងបានណែនាំដល់អាជីវករដែលដឹកជញ្ជូនជ្រូករស់ឲ្យប្រតិបត្តិជីវសុវត្ថិភាពពេញលេញ ដើម្បីការពារការឆ្លងរាលដាលនៃជំងឺផ្សេងៗ។

• ការងារសុខភាពសាធារណៈ៖ ចុះត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំលើទីតាំងស្នើសុំបង្កើតនិងបន្តសុពលភាពសត្វឃាតដ្ឋានប្រភេទ «ក» និង«ខ»តាមបណ្តាញរាជធានី-ខេត្ត។ រហូតមកទល់ពេលនេះសត្វឃាតដ្ឋានទទួលបានគោលការណ៍អនុវត្តចំនួន ១៤៨កន្លែង និងបានចុះត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វឃាតដ្ឋានឱ្យស្របតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស ដើម្បីសុខុមាលភាពសាធារណៈ។

• ការងារនីតិកម្មនិងវិវាទ៖ កំពុងរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ក្រោមច្បាប់ស្តីពីសុខភាពសត្វនិងផលិតកម្មសត្វ ទៅតាមលំដាប់អាទិភាពមានជាអាទិ៍៖ សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ការិយាល័យនិងអង្គភាពចំណុះនាយកដ្ឋាន និងវិទ្យាស្ថាននៃអគ្គនាយកដ្ឋានសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ សេចក្តីព្រាងប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីកិច្ចសម្របសម្រួលក្នុងការបង្កើតនិងគ្រប់គ្រងសត្វឃាតដ្ឋាន ព្រមទាំងបានប្រជុំជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីរៀបចំចងក្រងអនុក្រឹត្យ និងសៀវភៅសម្រាប់ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយដល់មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត។

៣.៣ ការងារស្រាវជ្រាវ៖

• ការងារស្រាវជ្រាវបសុព្យាបាល៖ ក្នុងគោលបំណងត្រួតពិនិត្យ និងទប់ស្កាត់ការឆ្លងរាលដាលជំងឺឆ្លងសត្វបានទាន់ពេលវេលា អង្គភាពជំនាញតែងតែបានយកចិត្តទុកដាក់តាមដានស្រាវជ្រាវជំងឺសត្វតាមរយៈការចុះអង្កេតតាមដាននិងយកវត្ថុវិភាគនៅតាមកន្លែងដែលមានសត្វឈឺនិងងាប់នៅតាមសត្វឃាតដ្ឋាន ដើម្បីធ្វើការវិភាគរកប្រភេទមេរោគបង្កជំងឺជាពិសេសមេរោគជំងឺផ្តាសាយបក្សី។ ជាក់ស្តែងក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១៧នេះ វិទ្យាស្ថានបានពិនិត្យវត្ថុវិភាគសរុបចំនួន ១៥២វត្ថុវិភាគ។

• ការងារស្រាវជ្រាវផលិតកម្ម៖ បច្ចុប្បន្ននេះនៅស្ថានីយពិសោធន៍ពូជគោ-ក្របីភ្នំតាម៉ៅមានគោសរុបចំនួន ១១៤ក្បាល ក្នុងនោះគោបា១ក្បាល គោប្រាំម៉ាន់កាត់៦ក្បាល គោជំទង់៣៨ក្បាល គោបៅដោះ២៩ក្បាល គោកំផែងសែន៣៩ក្បាល។ ដោយឡែកនៅស្ថានីយពិសោធន៍ពូជជ្រូកកម្ពុជា-ចិនមានជ្រូកសរុប ៣៣៥ក្បាល (បានលក់មួយចំនួន) ក្នុងនោះជ្រូកបាចំនួន៩ក្បាល ជ្រូកមេ៦១ក្បាល កូនជ្រូក១៣៤ក្បាល កូនជ្រូកត្រៀមលក់ចំនួន១០៥ក្បាល និងជ្រូកទុកបម្រុងចំនួន៤២ក្បាល។ ការបង្កាត់ពូជតាមបែបសិប្បនិម្មិតនិងធម្មជាតិប្រព្រឹត្តទៅជាប្រក្រតីនិងបានផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសបន្តទៅដល់កសិករ។

៣.៤ ការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេស៖ ចងក្រងឯកសារការងារផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាលសម្រាប់ចុះក្នុងទស្សនាវដ្តី រៀបចំកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល ជាពិសេសផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាជនឱ្យយល់ដឹងពីជំងឺផ្តាសាយបក្សី និងជំងឺផ្សេងៗទៀតដែលអាចកើតឡើងជាយថាហេតុ រួមទាំងពង្រឹងយន្តការផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ។

៤ ផ្នែកព្រៃឈើ

៤.១ ការងារព្រៃឈើ

- បានចុះពិនិត្យវាយតម្លៃការអនុវត្តគម្រោងវិនិយោគសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចនៅខេត្តរតនគិរី និងខេត្តស្ទឹងត្រែង
- ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើពោធិ៍សាត់បានរៀបចំចុះកិច្ចព្រមព្រៀងព្រៃសហគមន៍នៅក្នុង ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ចំនួន ១១កន្លែងមានទំហំផ្ទៃដីសរុបចំនួន ៩៧៦ហិ.ត

- បាននិងកំពុងពិនិត្យផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍ចំនួន៤ មានទំហំផ្ទៃដីសរុប ៥ ៥១៣ហិកតា ក្នុងឃុំស្រែអំពូម ស្រុកពេជ្រាដា ខេត្តមណ្ឌលគិរី

- បានសម្របសម្រួលការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបែងចែកតំបន់ និងការចុះប្រមូលព័ត៌មានPRA និងការប៉ាន់ស្មាន តម្រូវការប្រើប្រាស់ព្រៃឈើដោយមានការចូលរួមរបស់សហគមន៍ព្រៃឈើអូរចុងណាច មានទំហំផ្ទៃដី ៩៤៤ហិកតា នៅឃុំ ពូជ្រៃ ស្រុកពេជ្រាដា សហគមន៍ព្រៃឈើពីប្រុងក្នុងពេលសង្គម មានទំហំផ្ទៃដី ១ ១០៤ហិកតា នៅឃុំដាក់ដាំ ស្រុកអូររាំង ខេត្ត មណ្ឌលគិរី និងដែលមានអ្នកចូលរួមចំនួន ៤១នាក់(ស្ត្រី១២នាក់) មកពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ សមាជិក សហគមន៍ព្រៃឈើ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន

- បានផ្តល់លិខិតបើកផ្លូវដឹកជញ្ជូនផល អនុផលព្រៃឈើចំនួន៤ រួមមានឈើហ៊ុបមូលចំនួន ២ ៧៤៣ម^៣ ឈើអារ ចំនួន ៤០៥ម^៣ កូនឈើចំនួន ៦៩ ២៣២ដើម ជន្លង់ម្រេចចំនួន ៦ ៥៥៥ដើម អុសចម្រុះចំនួន ៨ ៦០០ស្បែក និងជ័រទឹក ចំនួន ២០០តោន។

៤.២ ការងារអភិរក្សសត្វព្រៃ

- បានចុះសម្របសម្រួលជាមួយប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ០៧គ្រួសារ ដែលទទួលបានការបំផ្លាញដំណាំពីសត្វជំរិញព្រៃ និងបានកត់ត្រាការខូចខាតចេកចំនួន ៣០០គម្ពុ ខ្នុរចំនួន ៦៩ដើម និងកូនធុរនចំនួន ០១ដើមនៅភូមិស្ទឹងប្រាល ឃុំអូរ បាក់រទេះ ស្រុកកំពង់សីលា ខេត្តព្រះសីហនុ

- បានផ្តល់ជូនឧបករណ៍ និងសម្ភារសម្រាប់បង្កើនជីវិត ដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅភូមិព្រៃប្រសិទ្ធិ ភូមិស្ទឹងប្រាល ឃុំអូរបាក់រទេះ ស្រុកកំពង់សីលា ខេត្តព្រះសីហនុ នៅភូមិប្រាំមួយ ឃុំត្រែងត្រយឹង ស្រុកភ្នំស្រួច ខេត្តកំពង់ស្ពឺ និងនៅភូមិ ព្រែកស្មាច់ ឃុំកោះស្តេច ស្រុកគីរីសាគរ ភូមិព្រែកស្វាយ ឃុំថ្មដូនពៅ ស្រុកថ្មបាំង ខេត្តកោះកុង ដែលមានចំនួន គ្រួសារសរុប ០៧គ្រួសារ រួមមានខ្សែ២០០ដើម និងកណ្តឹងធំចំនួន ៣០ ដើមឡើងវិញ ពេលជំរិតចូលមកបំផ្លាញ

- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំការអប់រំផ្សព្វផ្សាយ និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាមួយនិងប្រជាពលរដ្ឋ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ចំនួន ០៧លើក ដែលមានអ្នកចូលរួមចំនួនសរុប ៧០នាក់ ដោយផ្តោតទៅលើការការពារ និងអភិរក្សសត្វស្លាប នៅតាម ដងទន្លេមេគង្គក្នុងខេត្តក្រចេះ និងការអភិរក្សសត្វក្តាន់ ក្នុងឃុំជ្រោយបន្ទាយស្រុកព្រែកប្រសព្វ និងឃុំវឌ្ឍនៈស្រុកសំបូរ ខេត្តក្រចេះ

- ក្រុមហ៊ុនចំនួន ៦បានគ្រប់គ្រងកសិដ្ឋានចំនួន ៧ដែលមានស្វាគ្គាមសរុបចំនួន ៥៥ ៣៣៧ក្បាល និងនាំចេញ ចំនួន ១៥០ក្បាល។

៤.៣ កសិដ្ឋានចិញ្ចឹម ការបង្កាត់ពូជស្វាគ្គាម និងការសង្គ្រោះសត្វព្រៃ

- សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧នេះ ការងារនៅឧទ្យានសួនសត្វ និងមជ្ឈមណ្ឌលសង្គ្រោះសត្វព្រៃភ្នំតាម៉ៅកំពង់ចិញ្ចឹម និង ថែរក្សាគឺ៖ សង្គ្រោះសត្វព្រៃថ្មីគ្រប់ប្រភេទចំនួន ៧៥ក្បាល ព្យាបាលសត្វព្រៃបួសនិងឈឺចំនួន ២៩ក្បាល ដោះលែង ទៅព្រៃធម្មជាតិវិញចំនួន ៩៣ក្បាល ជួសជុលផ្លូវមានប្រវែង ៨០០ម៉ែត្រ កាបស្តារអនាម័យព្រៃចំនួន ១.៣ហិកតា។ សម្រាប់ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ សត្វព្រៃសរុបចំនួន ១ ២៨៩ក្បាល (បក្សី ៥០ប្រភេទ ថនិកសត្វ៤៥ប្រភេទ និង ល្អិត១៤ប្រភេទ)។ ដោយឡែកគម្រោងអភិរក្សក្រពើកម្ពុជាក្នុងកិច្ចសហការជាមួយអង្គការសត្វព្រៃ និងរុក្ខជាតិអន្តរជាតិ ក្រុមល្បាតសហគមន៍ ចំនួន ២៨នាក់បានដើរល្បាតនៅតំបន់ដែនជម្រកក្រពើសំខាន់ៗចំនួន ០៥គឺនៅអាវ៉ែង ឆាយរាប តំបន់ស្ពានក្រពើស្ទឹងដាច់ ស្ទឹងខៀវ (ខេត្តកោះកុង) និងអូរសោម (ខេត្តពោធិ៍សាត់)។ បន្ថែមលើនេះក្រុមការងារ បានតាមដានបន្ទាត់ទី និងអត្រា រស់របស់សត្វក្រពើភ្នំដែលបានលែងកាលពីថ្ងៃទី ២២ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ នៅស្ទឹងខៀវស្ថិតក្នុងតំបន់កោះប៉ោ ដោយប្រើ ឧបករណ៍ (Radio Receiver) បានរកឃើញសត្វក្រពើចំនួន ០១ក្បាលក្នុងចំណោមសត្វក្រពើ ០៣ក្បាលបានចាប់ឧបករណ៍ វិទ្យុសម្លេង(Radio-transmitter)។

៤.៤ ការងារដាំដើមឈើ

- ចំពោះអនុកម្មវិធី ៤.២ លើការអភិវឌ្ឍចម្ការឈើដាំ និងរុក្ខវប្បកម្មមានចម្ការសកម្មភាពសំខាន់ៗចំនួន០២ រួមមាន៖(១) ការចុះសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងធ្វើសារពើភ័ណ្ឌទីតាំងដីសម្រាប់ការងារដាំឈើ (២) ការថែទាំចម្ការឈើចាស់ឆ្នាំទី១ ដល់ឆ្នាំទី៥

- បានថែទាំចម្ការឈើចាស់ពីឆ្នាំទី១ ដល់ឆ្នាំទី៥ លើផ្ទៃដីសរុបទំហំ ២ ០៧៨ហិកតានៅក្នុងស្ថានីយផ្សព្វផ្សាយ និងស្ដារព្រៃឈើទូទាំងប្រទេស ព្រមទាំងចុះពង្រឹងការយាមល្បាត ដើម្បីទប់ស្កាត់ ការកាប់ រុករានទន្ទ្រាន ហ៊ុមព័ទ្ធ កាន់ កាប់ដីព្រៃឈើ និងទប់ស្កាត់ភ្លើងព្រៃ

- បានបណ្តុះកូនឈើគ្រប់ប្រភេទចំនួន ២៥ ១៥៨ ដើម
- បានចែកកូនឈើជូនប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ១៤ ០៤២ ដើម។

៤.៥ ការងារឧស្សាហកម្មនិងពាណិជ្ជកម្ម

- ចុះពិនិត្យទីតាំងរោងម៉ាស៊ីនអារ-កែច្នៃឈើតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសលើក្រុមហ៊ុនចំនួន ០៥
- ចុះសិក្សាអត្រាកែច្នៃឈើនៅរោងម៉ាស៊ីនអារ កែច្នៃឈើជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន ០៤
- ផ្តល់ទិដ្ឋាការអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញផលិតផលរានទៅតាមប្រទេសចំនួន ០១ក្រុមហ៊ុន ដែលមានបរិមាណសរុប ៣២ម^៣
- ផ្តល់ទិដ្ឋាការអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូលឈើចំនួន ០៣ក្រុមហ៊ុន ប្រភេទឈើ Umbila CHANFUTA និង Radiata មានបរិមាណសរុប ១៧២ម^៣
- ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានស្តីពីការអនុវត្តគម្រោងសហប្រតិបត្តិការក្នុងរដ្ឋបាលព្រៃឈើមានដូចជា៖ (១) គម្រោង GR 0241 GMS Biodiversity Conversation Corridor អនុវត្តដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃឈើសត្វព្រៃ (IRD) (២) គម្រោង "Management of the Emerald Triangle Protected Forests Complex to Promote Cooperation for Transboundary Biodiversity Conservation between Thailand, Cambodia and Laos" អនុវត្តដោយនាយកដ្ឋាន សត្វព្រៃ និងជីវចម្រុះ (DWB) (៣) គម្រោងKorea-Mekong Forest Cooperation Center អនុវត្តដោយឧស្សាហកម្ម ព្រៃឈើ និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ (DFI)។

៤.៦ ការងារចំណូលព្រៃឈើ

- សម្រាប់ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧នេះ ចំណូលពីថ្លៃសួយសារផល អនុផលព្រៃឈើសរុបចំនួន ១ ១៤៣ ៨៣២ ៩៧១ រៀល និងចំណូលពីសេវាសាធារណៈចំនួន ១៣៣ ៧៤៥ ៤៤៨រៀល និង ៥ ៦៣៧,២៨ដុល្លារអាមេរិក។

៤.៧ ការងារនីតិកម្មនិងវិនិច្ឆ័យ

- សម្រាប់ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧នេះ មានសំណុំរឿងបទល្មើសព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងបទល្មើសកាប់រានទន្ទ្រានដី ព្រៃនៅតាមអង្គភាពរដ្ឋបាលព្រៃឈើមូលដ្ឋានសរុបចំនួន ៧៣ករណី ដោយបញ្ជូនទៅតុលាការចំនួន ៦៧ករណីនិង ពិន័យអន្តរការណ៍ចំនួន ០៦ករណី
- ឃាត់ខ្លួនជនល្មើសចំនួន ២៣នាក់ និងដកហូតវត្ថុតាងមានដូចជា ឈើមូល-ជ្រុងចំនួន ១១ម^៣ ឈើអារចំនួន ១៣៧ម^៣ ឈើត្រាក់ក្រញូងចំនួន ០១ម^៣ និង៤១០គ.ក្រ សត្វព្រៃចម្រុះគ្រប់ប្រភេទចំនួន ២២៥ក្បាល និង៣០៦គ.ក្រ អនុផលព្រៃឈើ និងសម្ភារផ្សេងៗមួយចំនួនទៀត និងសំណុំរឿងបទល្មើសកាប់រានដីព្រៃចំនួន ០៥ករណី មានផ្ទៃដីព្រៃ ឈើដែលកាប់រានចំនួន ០៨ហិ.ត ព្រមទាំងបានបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅតុលាការតាមនីតិវិធី
- បន្តដំណើរការបញ្ចូលនូវរាល់សំណុំរឿងបទល្មើសព្រៃឈើ-សត្វព្រៃ និងកាប់រានដីព្រៃទៅក្នុងប្រព័ន្ធតាមដាន កុំព្យូទ័រ (Case Tracking System-CTS) ដើម្បីរៀបចំឱ្យមានរបៀបរៀបរយទៅតាមប្រព័ន្ធព័ត៌មានទំនើប
- បានចូលរួមយ៉ាងសកម្មជាមួយគណៈកម្មការជាតិដើម្បីទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើតាមស្មារតីនៃ សេចក្តីសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

៥ ផ្នែកជលផល

៥.១ ការត្រួតពិនិត្យនិងបង្ក្រាបបទល្មើសជលផល

- សម្រាប់ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧នេះ សំណុំរឿងបទល្មើសជលផលមានចំនួន ៣៣៨ករណី ក្នុងនោះបទល្មើស ទឹកសាបចំនួន ៣២៩ករណី និងសមុទ្រចំនួន ០៩ករណី
- ចុះរុះរើនិងបំផ្លាញចោលវត្ថុតាងបទល្មើសជលផលរួមមាន៖ របាំងស្បែកមុងនិងសាច់អ្ននប្រវែង ១៨០ ៦៤០ម៉ែត្រ លូស្បែកមុងនិងសាច់អ្ននចំនួន ១ ៩៧២មាត់ បង្គោល/ចម្រើងចំនួន ៦៨ ៤៨៣ដើម ឧបករណ៍ឆក់ត្រីចំនួន ៤៧គ្រឿង អាគុយ

ចំនួន ៥៧គ្រឿង រោងចក្រប្រេង ២ ៣៨៧ម៉ែត្រ សម្រស់ទំហំ ៤ ៧៧១ម៉ែត្រក្រឡា លបកែវឆ្នាំ ១៤៥គ្រឿង ឈូកចំនួន ៤២មាត់ និងលែងត្រីចម្រុះចូលក្នុងបឹងធម្មជាតិចំនួន ៩ ៥៦៥គ.ក្រ

- បានផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីជលផល និងលិខិតបទដ្ឋានក្រោមច្បាប់ពាក់ព័ន្ធចំនួន ១៥វគ្គ ដោយមានអ្នកចូលរួមចំនួន ៨៨៧នាក់

- ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងរួមទាំងសមត្ថកិច្ចជំនាញកំពុងបន្តជំរុញការចុះត្រួតពិនិត្យ និងមានវិធានការដើម្បីលុបបំបាត់បទល្មើសនេសាទតាមគ្រប់រូបភាព ក្រោមកិច្ចសហការយ៉ាងល្អប្រសើរជាមួយគណៈបញ្ជាការឯកភាពរាជធានី-ខេត្ត។ ជាពិសេសការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលេខ១២៨ សសរ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការអន្តរក្រសួងដើម្បីទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសនេសាទនៅបឹងទន្លេសាប។

៦ ផ្នែកវិនិច្ឆ័យស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

- បានចុះត្រួតពិនិត្យការងារពិសោធន៍ និងរៀបចំប្រោសដី នៅស្ថានីយស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកោះកេរ្តិ៍ នៅខេត្តព្រះវិហារ

- បានចុះពិសោធន៍ និងប្រមូលសំណាកដីមុនពេលដាំដុះបន្លែ នៅខេត្តតាកែវ និងកំពត
- បានចុះប្រមូលទិន្នន័យឆ្នាំ២០១៦ និងជ្រើសរើសទីកន្លែងពិសោធន៍ឆ្នាំ២០១៧ នៅខេត្តបាត់ដំបង
- បានចុះសម្ភាសន៍កសិករ ចំនួន២០នាក់ ស្តីអំពីបច្ចេកទេស និងការគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃលើផលិតកម្ម

ដំណាំបន្លែ នៅខេត្តកណ្តាល

- បានចុះជ្រើសរើសសំណាកពិសោធន៍ដំណាំបន្លែ នៅខេត្តកណ្តាល
- បានចុះប្រមូលទិន្នន័យ និងវាយតម្លៃការបាត់បង់ស្រូវ ក្រោយពេលច្រូតកាត់ នៅខេត្តតាកែវ
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយតំណាងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ស្តីពីគម្រោងខ្សែចង្វាក់តម្លៃនៃ

កសិធុរកិច្ចប្រកបដោយភាពបរិស្ថាន

- បានចូលរួមការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ របស់អង្គភាពប្រឆាំងអំពើពុករលួយដែលមានថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រី និយោជិតចូលរួមសរុបចំនួន ១៣៤

- បានចុះពិនិត្យមើលការងារពិសោធន៍ នៅខេត្តបាត់ដំបង និងនៅស្ថានីយស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកោះកេរ្តិ៍ខេត្តព្រះវិហារ

- បានចុះធ្វើទិវាស្រែកសិករ និងបញ្ចេញឲ្យប្រើប្រាស់ពូជស្រូវស្មាច់ ដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅខេត្តស្វាយរៀង។

៧ ផ្នែកនីតិកម្មកសិកម្ម

៧.១ ការងារអាជ្ញាធរកម្មសម្ភារកសិកម្ម

- ផ្តល់វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់បញ្ជីកាសម្ភារកសិកម្មបានចំនួន ២៧ក្រុមហ៊ុន សរុបចំនួន ២៤៧មុខ
- ផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មសម្ភារកសិកម្មបានចំនួន ០៧ក្រុមហ៊ុន
- ផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតនាំចូលសម្ភារកសិកម្មចំនួន ២៥ក្រុមហ៊ុន
- ចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីឃ្លាំងសន្និធិថ្នាំកសិកម្ម និងដឹកសិកម្មចំនួន ១១ក្រុមហ៊ុន
- ចេញលិខិតអនុញ្ញាតផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយថ្នាំកសិកម្ម និងដឹកសិកម្មចំនួន ០៥ក្រុមហ៊ុន។

៧.២ ការងារមន្ទីរពិសោធន៍

ធ្វើវិភាគសារធាតុលោហៈធ្ងន់នៅក្នុងសមាសភាពផ្សំនៃដីកសិកម្មដែលស្នើសុំចុះបញ្ជីកាចំនួន ០៩ក្រុមហ៊ុន សរុបចំនួន ៥៤សំណាក។

៧.៣ ការងារបណ្តុះបណ្តាល អប់រំ និងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង

- រៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងស្តីពី បទដ្ឋានគតិយុត្ត នីតិវិធី និងវិធានបច្ចេកទេសក្នុងការគ្រប់គ្រង និងការធ្វើអាជីវកម្មសម្ភារកសិកម្ម ជូនដល់មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តតាកែវ និងខេត្តកំពត ដែលមានសមាសភាពចូលរួមសរុបចំនួន ៨៦នាក់។

64

៧.៤ ការងារអនុវត្តច្បាប់

- ពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ចំនួន ៨ ២០០ ០០០រៀល ពីក្រុមហ៊ុនចំនួន ០៣ អាជីវករលក់ដុំ និងលក់រាយចំនួន ០២ដើម្បី។

៨ ផ្នែករដ្ឋបាល

- ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១៧នេះ បានទទួលលិខិតពីក្រសួង-ស្ថាប័ននានាចំនួន ២៩១ច្បាប់ ទទួលពីអង្គភាពក្រោម ឱវាទចំនួន ៣៣៩ច្បាប់ ទទួលពីរាជធានី-ខេត្តចំនួន ១៣៥ច្បាប់ និងចាត់ចែងរៀបចំលិខិតឆ្លើយតបបន្តតាមចរន្តរដ្ឋបាល
- បញ្ជូនឯកសារនិងលិខិតទៅក្រសួង-ស្ថាប័នផ្សេងៗ អង្គភាពក្រោមឱវាទ និងរាជធានី-ខេត្តចំនួន ៨៩៦ច្បាប់ ចេញប្រកាស សេចក្តីសម្រេច និងសារាចរចំនួន ១១៣ច្បាប់ ចម្លងផ្សព្វផ្សាយចែកទៅអង្គភាពក្រោមឱវាទចំនួន ០២៧ច្បាប់
- សម្របសម្រួលក្នុងការរៀបចំចាត់ចែងកិច្ចការរដ្ឋបាលទូទៅ ពិធីការក្នុងការទទួលគណៈប្រតិភូជាតិ-អន្តរជាតិ ការរៀបចំពិធីបុណ្យផ្សេងៗ និងការងារសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់រួមរបស់ក្រសួងបានល្អប្រសើរ។

៩ ផ្នែកបុគ្គលិកនិងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស

- ក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីរាជការសរុបទូទាំងប្រទេសមានចំនួន ៦ ៨៩២នាក់ ក្នុងនោះនារីចំនួន ១ ៥១៩នាក់ ស្មើនឹង ២២% រួមមាន៖
  - អង្គភាពថ្នាក់កណ្តាលចំនួន ២ ៧៧៥នាក់ ក្នុងនោះនារីចំនួន ៧៦៩នាក់ ស្មើនឹង ២៧%
  - អង្គភាពថ្នាក់រាជធានី ខេត្តចំនួន ៤ ១១៧នាក់ ក្នុងនោះនារីចំនួន ៧៥០នាក់ ស្មើនឹង ១៨% (បានបញ្ចូលមន្ត្រី ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផលទៅក្នុងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្តរួចហើយ)
  - ចេញប្រកាសលុបឈ្មោះមន្ត្រីចេញពីក្របខ័ណ្ឌមានចំនួន ០៥នាក់ ក្នុងនោះបោះបង់ការងារមានចំនួន ០៣នាក់ និងមរណភាពចំនួន ០២នាក់
  - ចេញប្រកាសផ្ទេរមន្ត្រីរាជការក្រៅក្រសួងចំនួន ០៨នាក់ ក្នុងនោះ ផ្ទេរចេញចំនួន ០៦នាក់ និងផ្ទេរចូលចំនួន ០២នាក់ ផ្ទេរចេញ-ចូលផ្ទៃក្នុងក្រសួងចំនួន ១៨នាក់
  - ចេញលិខិតអនុញ្ញាតច្បាប់ឈប់សម្រាកពីការងារមានចំនួន ០៨នាក់ ក្នុងនោះ ប្រចាំឆ្នាំចំនួន ០៤នាក់ ច្បាប់ ព្យាបាលជំងឺចំនួន ០២នាក់ និងច្បាប់សម្រាកលំហែមាតុភាពចំនួន ០២នាក់
  - ធ្វើលិខិតផ្តល់នីត្យានុកូលភាពជូនមន្ត្រីកសិកម្មបានចំនួន ០៦នាក់ នារីចំនួន ០១នាក់
  - ចេញប្រកាសមន្ត្រីរាជការឱ្យស្ថិតក្នុងភាពទំនេរគ្មានបៀវត្សចំនួន ២៣នាក់ នារីចំនួន ០៥នាក់
  - ចេញប្រកាសមន្ត្រីរាជការចូលមើលនៅអង្គភាពដើមវិញចំនួន ១៤នាក់ នារីចំនួន ០៣នាក់
  - បញ្ជូនមន្ត្រីទៅបណ្តុះបណ្តាលក្រៅប្រទេសសរុបចំនួន ១៨នាក់។

១០ ការងារអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលកសិកម្ម

១០.១ សាលាជាតិកសិកម្មព្រៃកលៀប

- និស្សិតដែលកំពុងសិក្សាសម្រាប់ឆ្នាំសិក្សា២០១៦-២០១៧ សរុបចំនួន ៨៥៨នាក់ (ស្រ្តី ៣០៦នាក់) ក្នុងនោះ និស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រចំនួន ៦០៦នាក់(ស្រ្តី ២១១នាក់) និងនិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្ររងចំនួន ២២១នាក់(ស្រ្តី ៩៥នាក់) លើជំនាញ៖ កសិកម្ម ជលផល ព្រៃឈើ វិទ្យាសាស្ត្រនិងវេជ្ជសាស្ត្រសត្វ សាករវប្បកម្ម ផ្សព្វផ្សាយនិងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ សេដ្ឋកិច្ច និងគ្រប់គ្រងកសិកម្ម កសិ-ឧស្សាហកម្ម និងសុរិយោដី
- បានកំពុងសិក្សាបន្តការរៀបចំគុណភាពអប់រំទៅតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យទាំង៩ របស់គណៈកម្មាធិការទទួលស្គាល់ គុណភាពអប់រំនៃកម្ពុជា
- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពី ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម និងការប្រើប្រាស់ដីកសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាព
- បានចាត់មន្ត្រីជំនាញចុះត្រួតពិនិត្យសម្ភារនៅស្ថានីយត្រាំកក់

- បាននិងកំពុងអនុវត្តគម្រោងជួសជុលអគារសិក្សាថ្នាក់មូលដ្ឋានចំនួន ០១ខ្នង ថ្នាក់វិទ្យាសាស្ត្រមូលដ្ឋាន និងបរិស្ថានចំនួន ០១ខ្នង

- បានបន្តរៀបចំពិសោធន៍ដំណាំស្រូវជប៉ុន និងរៀបចំកន្លែងពិសោធន៍ត្រី
- បានបញ្ជូននិស្សិតឆ្នាំទី៣ និងនិស្សិតឆ្នាំទី២ ចំនួន ០២ដេប៉ាតឺម៉ង់ចុះទស្សនកិច្ចនៅខេត្តចំនួន ០២។

១០.២ សាលាជាតិកសិកម្មកំពង់ចាម

- និស្សិតដែលកំពុងសិក្សាក្នុងឆ្នាំ២០១៦-២០១៧ សរុបមានចំនួន ៧៨៦នាក់(ស្រ្តី ៣១៨នាក់) រួមមាន៖
និស្សិតអាហារូបករណ៍សរុប ៥៧៧នាក់ (ស្រ្តី ២៧១នាក់) និស្សិតសិក្សាបង់ថ្លៃចំនួន ២០៩នាក់ (ស្រ្តី ៤៧នាក់) លើជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រនិងវេជ្ជសាស្ត្រសត្វ វិទ្យាសាស្ត្រជលផល ដំណាំកៅស៊ូ សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្មនិងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ

- បានទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ដើម្បីស្វែងរកជំនួយ ក្នុងនោះកំពុងសហការជាមួយ DTRA ICEBP ដើម្បីរៀបចំមន្ទីរពិសោធន៍សត្វ និងបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីលើការងារគ្រប់គ្រងមន្ទីរពិសោធន៍
- បានសហការជាមួយអង្គការ OISCA បញ្ជូននិស្សិតជំនាញក្សេត្រសាស្ត្រចំនួន ០១រូប ទៅចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេល១ឆ្នាំនៅប្រទេសជប៉ុន
- បានសហការជាមួយទីភ្នាក់ងារ KOICA ដើម្បីផ្តល់អាហារូបករណ៍សម្រាប់សាស្ត្រាចារ្យទៅបន្តការសិក្សាថ្នាក់នៅប្រទេសកូរ៉េ
- បានជួបពិភាក្សាជាមួយប្រតិភូសាកលវិទ្យាល័យ វ៉ាស៊ីនតោន ស្តីពីការរៀបចំសិក្សាគម្រោងចិញ្ចឹមគោយកទឹកដោះនៅខេត្តកំពង់ចាម
- បានទទួលជួបតំណាង JICA ពិភាក្សាពីគម្រោងសិក្សាអង្កេតពីភាពរីកចម្រើននៃសហគមន៍កសិកម្ម ដែលមានទីតាំងនៅជុំវិញខេត្តកំពង់ចាម

- បានបន្តសហការជាមួយ DTRA (Defence Threat Reduction Agency) បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនិស្សិតជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រ និងវេជ្ជសាស្ត្រសត្វចំនួន។

១០.៣ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម

- និស្សិតដែលកំពុងសិក្សាក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០១៦-២០១៧ សរុបមានចំនួន ៣ ១០០នាក់ ចែកចេញជា ១០មហាវិទ្យាល័យគឺ៖ មហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រកៅស៊ូ វិទ្យាសាស្ត្រសត្វ វេជ្ជសាស្ត្រសត្វ វិទ្យាសាស្ត្រព្រៃឈើ វិទ្យាសាស្ត្រជលផល វិស្វកម្មកសិកម្ម កសិ-ឧស្សហកម្ម សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្មនិងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និង មហាវិទ្យាល័យរៀបចំដែនដីនិងរដ្ឋបាលដីធ្លី ដែលសិក្សាតាមកម្មវិធីថ្នាក់បរិញ្ញាវិទ្យាល័យ និងថ្នាក់បរិញ្ញាវិទ្យាសាស្ត្រ និងសាលាក្រោយឧត្តមមួយបណ្តុះបណ្តាលលើកម្មវិធីបរិញ្ញាជាន់ខ្ពស់ និងថ្នាក់បណ្ឌិត

- មហាវិទ្យាល័យភាគច្រើនបានបញ្ចប់ការសិក្សាឆមាសទី១ របស់ខ្លួនទៅតាមកម្មវិធីដែលបានគ្រោងទុក ហើយកំពុងត្រៀមលក្ខណៈប្រឡងឆមាសទី១នាពេលដ៏ខ្លីខាងមុខនេះ។ សាកលវិទ្យាល័យបានបញ្ចប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលខ្លីរយៈពេល៣ខែស្តីពី វិធីសាស្ត្រការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម សម្រាប់ទីប្រឹក្សាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ចំនួន ៣វគ្គដែលមានមន្ត្រីរាជការមកពីគ្រប់ខេត្តក្រុងចូលរួមសរុបចំនួន ៩០នាក់ ដែលបានទទួលការឧបត្ថម្ភថវិកាពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង គម្រោង ASPIRE

- បានសហការជាមួយអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងគ្រឿងញៀន បើកវគ្គអប់រំផ្សព្វផ្សាយពីផលប៉ះពាល់បណ្តាលមកពីគ្រឿងញៀន ជូនដល់និស្សិតឆ្នាំទី១ ចំនួន ៨០០នាក់ ប្រកបដោយជោគជ័យ

- បានចូលរួមបណ្តុះបណ្តាលសិស្សានុសិស្ស នៅវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេស **ព្រះបាទសម្តេច ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី** ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

- បានទទួលនិស្សិតពេទ្យសត្វមកពីសាកលវិទ្យាល័យ KUNKUK ប្រទេសកូរ៉េ មកធ្វើកម្មសិក្សាជាមួយនិស្សិតកម្ពុជា លើកម្មវិធីយុទ្ធនាការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺឆ្លងនៅខេត្តកំពង់ស្ពឺ និងប្រារព្ធពិធីប្រកាសចូលកាន់តំណែងថ្នាក់ដឹកនាំថ្មី ជាសាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរស នាយក នាយករង ប្រធានការិយាល័យ មជ្ឈមណ្ឌលសរុបចំនួន ៣០នាក់។

IV-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងតាយកង្វែង

មកទល់ពេលនេះ ការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវដូរវស្សាឆ្នាំ២០១៦ បានបញ្ចប់ជាស្ថាពរហើយដោយសម្រេចបាន ១០៤,៩៧% លើសម្ព័ន្ធមុនសំនួន ៣៧ ៦២៨ហិកតា (ស្មើនឹង ៥,១៧%)។ រីឯការងារប្រមូលផលដំណាំដូរវស្សា ប្រជាកសិករ បាននិងកំពុងជំរុញយ៉ាងសកម្ម ក្នុងនោះល្បឿននៃការប្រមូលផលស្រូវដូរវស្សាគឺស្មើនឹង ៩៩,២០% នៃផ្ទៃដីអនុវត្ត ២ ៥៩៩ ៥៨៦ហិកតា។ ដោយឡែក ល្បឿននៃការបង្កបង្កើនផលស្រូវដូរវស្សាប្រាំងអនុវត្តបានស្មើនឹង ១០៣,៥៦% នៃផែនការ ៤៣៣ ៧៥៥ហិកតា។ ជាមួយនឹងការខិតខំប្រមូលផលដំណាំដូរវស្សាយ៉ាងសម្រាប់សម្រាប់របស់បងប្អូនកសិករ ក្រសួងក៏ បានជំរុញដល់គ្រប់អង្គភាពជំនាញទាំងអស់ ជាពិសេសមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត ឱ្យយកចិត្តទុក ដាក់ជំរុញផលិតកម្មស្រូវប្រាំង ដោយគិតគូរទៅលើយន្តការនិងបទដ្ឋានបច្ចេកទេសគន្លឹះសំខាន់ៗតាមការចាំបាច់ និងសហការ ចុះអន្តរាគមន៍ទាន់ពេលវេលាក្នុងករណីមានគ្រោះរាំងស្ងួត ការរាតត្បាតដោយសត្វល្អិតចង្រៃ ការកើតជំងឺផ្សេងៗលើដំណាំ កសិកម្ម ជំងឺឆ្លងសត្វ និងការត្រៀមលក្ខណៈនៅពេលកសិករទទួលបានផលប៉ះពាល់ផ្សេងៗជាមធ្យោបាយ។ ទន្ទឹមនឹង នេះ ក៏បានជំរុញចាត់វិធានការគ្រប់គ្រងទឹកឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ព្រមទាំងជំរុញការដឹកស្តារស្រះ ប្រឡាយ អាងស្តុកទឹក រក្សាទឹកទុកបង្ការការខ្វះខាតនៅចុងរដូវ ព្រមទាំងបានចេញសេចក្តីណែនាំទៅដល់អង្គភាពជំនាញក្រោមឱវាទសហការ ជាមួយគ្រប់គ្នាអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដើម្បីទប់ស្កាត់ភ្លើងឆេះព្រៃ និងភ្លើងឆេះស្រូវជាមធ្យោបាយ។ ជាមួយនេះ ក្រសួងបានយកចិត្តទុកដាក់បន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន វិស័យឯកជន រួមទាំងសហគមន៍កសិកម្មផងដែរក្នុងក្របខ័ណ្ឌក្រុមការងារទី៩ ដើម្បីរកវិធានការតាមភារកិច្ចក្នុងការចូលរួមដោះស្រាយ រាល់បញ្ហាប្រឈមលើការធ្លាក់ចុះតម្លៃស្រូវអង្ករនៅមូលដ្ឋាន។

អង្គភាពជំនាញនៅតែខិតខំបន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ ការកសាងច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗតាមការ ចាំបាច់យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ដូចជាការជំរុញឱ្យចុះត្រួតពិនិត្យនិងចាត់វិធានការដាក់ស្តែង ដើម្បីលុបបំបាត់បទល្មើសចលនា សត្វ បទល្មើសព្រៃឈើនិងផលផលតាមគ្រប់រូបភាព ព្រមទាំងត្រៀមលក្ខណៈចាត់តាំងមន្ត្រីជំនាញឱ្យមានការទទួលខុស ត្រូវពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រង ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យតាមប្រកសំខាន់ៗនៅតាមព្រំដែន ដោយគិតគូរជា ចម្បងទៅលើគុណភាព សុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាពសាធារណៈ។ ជាមួយគ្នានេះ ក្រសួងក៏បានជំរុញគណៈកម្មការ និងក្រុមការងារដែលបានរៀបចំរួចហើយដើម្បីចូលរួមដោះស្រាយឱ្យបានទាន់ពេលវេលាលើរាល់បញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងនៅតាមអនុវិស័យនីមួយៗ។ ជាពិសេស បន្តយកចិត្តទុកដាក់ពង្រឹងការផ្ទេរមុខងាររបស់ខណ្ឌរដ្ឋបាល ព្រៃឈើ និងខណ្ឌរដ្ឋបាលផលផលទៅថ្នាក់ក្រោមជាតិឱ្យស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រាជធានី-ខេត្តក្នុងក្របខ័ណ្ឌកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ផ្នែកសេវាកម្ម ដំណើរការនៃកំណែ ទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងកំណែទម្រង់តាមបែបវិស័យការនិងវិសហមជ្ឈការតាមផ្នែក សំខាន់ៗផ្សេងៗ ការប្រមូលចំណូលបង់ចូលថវិកាជាតិ កិច្ចការសវនកម្ម ការចុះធ្វើអធិការកិច្ចតាមបណ្តាអង្គភាពក្រោមឱវាទ ការចុះធ្វើអធិការកិច្ចលើការធ្វើអាជីវកម្មសម្ភារកសិកម្ម កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាសាលា រួមទាំងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ គោលនយោបាយតាមអនុវិស័យសំខាន់ៗ និងការគាំទ្រផ្សេងៗនៅតែបន្តអនុវត្តភារកិច្ច របស់ខ្លួនក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវ និងសម្រេចបាននូវលទ្ធផលការងារតាមផ្នែកនីមួយៗបានល្អប្រសើរស្របតាមគោលការណ៍ និងទិសដៅដែលត្រូវអនុវត្តក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម២០១៤-២០១៨ ក្រោមកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយ ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

V- ទិសដៅអនុវត្តបន្ត

១ ផ្នែកជាំដុះ :

- បន្តជំរុញដល់អង្គភាពជំនាញក្រោមឱវាទ និងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ចាត់ វិធានការតាមគ្រប់រូបភាពដើម្បីជំរុញការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវដូរវស្សាប្រាំង និងដំណាំកសិកម្មផ្សេងទៀតតាមរយៈការអនុវត្ត

បច្ចេកទេសកសិកម្មសមស្របឱ្យបានទាំងបរិមាណនិងគុណភាពតាមផែនការកំណត់ក្នុងឆ្នាំ២០១៦-២០១៧ ជាពិសេសនៅតំបន់ភូមិសាស្ត្រដែលមានប្រភពទឹកស្រោចស្រពគ្រប់គ្រាន់

- បន្តជំរុញអប់រំផ្សព្វផ្សាយឱ្យប្រជាកសិករដាំដំណាំរួមផ្សំផ្សេងទៀតដូចជា ៖ ពោត ដំឡូង បន្លែ សណ្តែក។ល។ និងកាត់បន្ថយការចំណាយថ្លៃដើមឱ្យបានច្រើនដើម្បីផ្តល់កម្រៃបន្ថែមជួយលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ

- ពិនិត្យឡើងវិញ ដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈមានដូចជា៖ ស្រូវពូជ ពូជបន្លែ មធ្យោបាយ និងសម្ភារសម្រាប់អន្តរាគមន៍នៅពេលមានគ្រោះមហន្តរាយជាយថាហេតុ ការទប់ទល់ជំងឺ ឬសត្វល្អិតចង្រៃបំផ្លាញដំណាំផ្សេងៗ ព្រមទាំងបន្តរៀបចំពង្រឹងសហគមន៍កសិកម្ម ការធ្វើផលិតកម្មកសិកម្មតាមកិច្ចសន្យាឆ្ពោះទៅរកការធ្វើកសិពាណិជ្ជកម្ម ព្រមទាំងចេញសេចក្តីណែនាំឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការចូលរួមទប់ស្កាត់ក្លើងឆេះព្រៃ និងឆេះស្រូវជាយថាហេតុ

- បន្តណែនាំដល់មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់សហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានចុះធ្វើអន្តរាគមន៍ ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយទប់ស្កាត់ការធ្លាក់ចុះតម្លៃស្រូវទាន់ពេលវេលា ចាត់ចែងជាបន្តក្នុងការរៀបចំក្រុមការងារសម្របសម្រួលថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ខេត្ត ដើម្បីជួយដោះស្រាយបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងការងារស្រូវអង្ករនៅមូលដ្ឋានព្រមទាំងកំពុងរៀបចំចាត់មន្ត្រីជំនាញ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យនៅតាមច្រកនាំចេញនាំចូលឱ្យបានសមស្របតាមវិធានបច្ចេកទេស និងនីតិវិធីដោយអនុលោមតាមស្មារតីនៃលិខិតលេខ៩៤២ សជណ.កស ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

- អង្កេតទូទៅអំពីស្ថានភាពជំងឺគ្រប់ឡូត៍ពិសោធន៍កូនកៅស៊ូ ត្រូតពិនិត្យជំងឺកៅស៊ូ និងបន្តការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសនៅតាមបណ្តាខេត្តដែលមានសក្តានុពលកៅស៊ូ

- ចុះពិនិត្យនៅតាមបណ្តាមន្ទីរពិសោធន៍យថាប្រភេទ និងរោងចក្រកែច្នៃកៅស៊ូ

- បន្តជំរុញឲ្យអង្គភាពជំនាញចុះធ្វើការអប់រំផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសដល់កសិករដាំកៅស៊ូឲ្យបានទូលំទូលាយ ធ្វើការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចនិងផ្តល់ក្តីសង្ឃឹមអំពីតម្លៃកៅស៊ូនៅលើទីផ្សារដែលអាចនឹងឡើងថ្លៃវិញនៅពេលអនាគត។

២ ផ្នែកផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល :

- បន្តចាត់វិធានការដោយសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដើម្បីចុះពិនិត្យនិងតាមដានលើសភាពការណ៍ជំងឺឆ្លងសត្វផ្សេងៗទៀត ព្រមទាំងចាត់ក្រុមការងារចុះអប់រំ ណែនាំ និងជំរុញអង្គភាពជំនាញក្រោមឱវាទរួមទាំងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត ដើម្បីត្រៀម និងចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងបង្ការការពារជំងឺសត្វ ការធ្វើអនាម័យសត្វ ការព្យាបាល សង្គ្រោះសត្វ និងវិធានការអន្តរាគមន៍តាមជាក់ស្តែង។ បន្តធ្វើការអប់រំណែនាំដល់ប្រជាកសិករឱ្យបង្កើនការថែទាំបន្ថែមទៀតព្រមទាំងចាត់ក្រុមអន្តរាគមន៍ឱ្យចុះជាប់ជាប្រចាំ ដើម្បីទប់ស្កាត់បទល្មើសចលនាសត្វដោយខុសច្បាប់នៅតាមបណ្តារាជធានី ខេត្ត ជាពិសេសខេត្តនៅជាប់ព្រំដែន

- រៀបចំគម្រោងបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមសត្វនៅតាមបណ្តាខេត្ត-រាជធានី និងបង្កើនការលើកកម្ពស់ការចិញ្ចឹមសត្វគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងស្រុកឱ្យបានទូលំទូលាយ ជាពិសេសការចិញ្ចឹមសត្វជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅតាមតំបន់ដែលខ្សត់ទឹក

- ជំរុញការផ្សព្វផ្សាយការបង្កាត់ពូជសត្វតាមលក្ខណៈសិប្បនិម្មិតនិងដំណាំចំណីសត្វនៅទូទាំងប្រទេស ព្រមទាំងជំរុញការស្រាវជ្រាវលើការងារផលិតកម្មសត្វនិងបសុព្យាបាល ក្រោមកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយដៃគូ

- ចុះផ្សព្វផ្សាយអំពីលក្ខណៈនិងសញ្ញាណជំងឺជ្រូកត្រចៀកខៀវ ប៉េស្ត ជំងឺផ្តាសាយបក្សី ជំងឺអាសន្នរោគ និងវិធានការទប់ស្កាត់នៅតាមរាជធានី-ខេត្ត

- បន្តចុះតាមដានសកម្មភាពចាក់ថ្នាំការពារជំងឺគោ ក្របី និងពិនិត្យស្ថានភាពជំងឺសត្វនៅតាមរាជធានី-ខេត្ត ពិសេសការពង្រឹងការអនុវត្តវិធានការបច្ចេកទេសនៅតាមបណ្តាសក្តិយាគដ្ឋានឱ្យបានសមស្របតាមនីតិវិធី។

៣ ផ្នែកព្រៃឈើ :

- បន្តជំរុញដាក់ឱ្យដេញថ្លៃជាសាធារណៈចំពោះឈើដែលបានរឹបអូសតាមសាលក្រមរបស់តុលាការ និងតាមការពិន័យអន្តរការណ៍

- បន្តតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តកម្មវិធីផ្នែកព្រៃឈើ តាមរយៈការលើកកម្ពស់ កម្រិតជីវភាពប្រជាជននៅតាមតំបន់ជនបទ ស្ថិតភាពធនធានព្រៃឈើ ការពង្រឹងនិងពង្រីកសហគមន៍ព្រៃឈើឱ្យបានកាន់ តែទូលំទូលាយ ដោយរៀបចំបែបបទទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ព្រៃឈើថ្មីៗ ព្រមទាំងអប់រំផ្សព្វផ្សាយ ដល់ប្រជាសហគមន៍ឱ្យងាកមកធ្វើកសិកម្មចម្រុះបន្ថែមទៀតដោយមិនពឹងអាស្រ័យទៅលើតែផល អនុផលព្រៃឈើនោះឡើយ

- បន្តការដាំកូនឈើ និងដាំឈើឱ្យបានទូលំទូលាយតាមផែនការដែលបានគ្រោងទុក

- បន្តសហការជាមួយដៃគូនានាអនុវត្តគម្រោងការបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និង ភាគីពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈការបង្កើតប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មាន និងបង្កើនសកម្មភាពសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍព្រៃឈើ សត្វ ព្រៃ និងបន្តពង្រីកការអនុវត្តគម្រោងការស្រាវជ្រាវនានាជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍

- បន្តបង្កើនសកម្មភាពសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍព្រៃឈើ សត្វព្រៃ តាមរយៈការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពស្រាវជ្រាវ

- កំណត់តំបន់ព្រៃឈើរេចរិលឱ្យបានច្បាស់ ដើម្បីធ្វើការស្តារព្រៃឈើឡើងវិញឱ្យក្លាយជាតំបន់ព្រៃឈើមានតម្លៃ ពាណិជ្ជកម្មដោយធ្វើការដាំដុះប្រភេទឈើប្រណិតមានតម្លៃនិងថែរក្សាការពារចម្ការព្រៃពូជ ព្រមជាមួយការប្រមូលពូជឈើ សំខាន់ៗ

- បន្តបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន សមត្ថកិច្ចជំនាញ និងភាគីពាក់ព័ន្ធនានា ជាពិសេសអ្នកសារ ព័ត៌មាននិងព្រះរាជអាជ្ញាឱ្យជួយគាំទ្រដល់ការងារពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ប្រកបដោយតម្លាភាពនិងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងពង្រឹង ប្រព័ន្ធឆ្លើយតបរបស់

- ពង្រឹងកិច្ចសហការជាប់ជាប្រចាំជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី គណៈបញ្ជាការឯកភាពរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ ព្រមទាំងការចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ភ្លើងឆេះព្រៃផងដែរ

- ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើនិងបទបញ្ជារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលេខ០១ និង០២ និងចូលរួមអនុវត្តសេចក្តី សម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៤ ផ្នែកជលផល:

- ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់និងអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការគ្រប់គ្រងផ្នែកជលផល

- ពង្រឹងកិច្ចសហការជាប់ជាប្រចាំជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី គណៈបញ្ជាការឯកភាពរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសជលផល ជាពិសេសការយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តឱ្យបានហ្មត់ចត់ នូវសេចក្តីសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលេខ១២៨ សសរ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការអន្តរក្រសួង ដើម្បីទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសនេសាទនៅបឹងទន្លេសាប

- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពសហគមន៍នេសាទ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការទទួលខុសត្រូវនិងភាពជាម្ចាស់លើការគ្រប់គ្រងធន ធានជលផលក្នុងកន្លែងនេសាទរបស់ខ្លួនដោយអនុវត្តយន្តការ “សហគមន៍នេសាទគ្មានបទល្មើសជលផល”

- បន្តស្រាវជ្រាវដឹកហូត និងបោះបង្គោលដីព្រៃលិចទឹកដែលកាន់កាប់អនាធិបតេយ្យដោយសហការជាមួយអាជ្ញាធរ ពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងគិតគូរអំពីមធ្យោបាយសង្គ្រោះធនធានមច្ឆជាតិនៅពេលឡើងកម្ដៅខ្លាំងបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- រៀបចំផ្លូវភ្លើងនិងបម្រុងសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យភ្លើងឆេះព្រៃលិចទឹក

- បន្តបង្កើត និងពង្រឹងសហគមន៍ស្រះជម្រកត្រីបន្ថែមទៀតឱ្យបានគ្រប់ឃុំ

- ជំរុញការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពឆ្នាំ២០១៧ ដើម្បីបង្កើនផលនេសាទទឹកសាប (នេសាទជាយត្រី នេសាទ គ្រួសារក្នុងដែននេសាទ នេសាទគ្រួសារក្នុងវាលស្រែ) អាជីវកម្មនេសាទសមុទ្រ វារីវប្បកម្ម (ការចិញ្ចឹមត្រី កង្កែប បង្កា ក្តាម ការចិញ្ចឹមក្រពើ ការផលិតកូនត្រីពូជ) ការគ្រប់គ្រងលើការចិញ្ចឹមត្រីវស់ ត្រីឆ្កែឱ្យបានសមស្របតាមវិធានបច្ចេកទេស ការកែច្នៃផលនេសាទ (ទឹកសាប ទឹកប្រៃ និងការផលិតទឹកត្រី) ការនាំចេញផលនេសាទ និងការបង្កើនផលចំណូល ថវិកាជាតិ។

៥ ផ្នែកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ :

- បន្តចុះទប់ស្កាត់បទល្មើសផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធការអនុវត្តច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងថ្នាំកសិកម្មនិងជីកសិកម្មនៅតាម

រាជធានី-ខេត្ត។ ជំរុញអនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ ការយល់ដឹងពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងការធ្វើអាជីវកម្ម ការកាន់កាប់ ប្រើប្រាស់ សម្ភារកសិកម្មឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយដល់មន្ត្រី អាជីវករ និងអ្នកប្រើប្រាស់សម្ភារកសិកម្ម ដើម្បីសុខុមាលភាពសាធារណៈ

- បន្តពង្រឹងការងារបញ្ជីកាតព្វកិច្ច ការគ្រប់គ្រងចលនទ្រព្យ អចលនទ្រព្យនៅតាមបណ្តាអង្គភាពក្រោមឱវាទនិង បណ្តាមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្តក៏ដូចជាការតម្រង់ទិសទៅរកការអនុវត្តវិភាគតាមកម្មវិធីពេញលេញ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌកំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរតាមការរំពឹងទុក

- ធ្វើការកែលម្អសេវាសាធារណៈច្រកចេញចូលតែមួយរបស់អង្គភាពពាក់ព័ន្ធក្រោមឱវាទប្រកបដោយតម្លាភាពនិង ទាន់ពេលវេលា ការផ្ទេរមុខងារទៅថ្នាក់ក្រោមជាតិតាមគោលការណ៍វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ

- បន្តចុះពិនិត្យផ្ទាល់ដល់ក្រុមហ៊ុនសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីមានមូលដ្ឋានរាយការណ៍ឱ្យបានច្បាស់លាស់សម្រាប់ ផ្ទៀងផ្ទាត់ទៅនឹងការអនុវត្តផែនការមេ និងយកចិត្តទុកដាក់លើការប្រមូលចំណូលបង់ចូលថវិកាជាតិឱ្យបានសមស្រប តាមនីតិវិធី

- បន្តលើកកម្ពស់គុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាពនៃការស្រាវជ្រាវអប់រំផ្សព្វផ្សាយ តាមរយៈការផលិតសម្ភារនិងឯកសារ បច្ចេកទេសតាមផ្នែកនីមួយៗក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវព្រមទាំងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្រប់ដៃគូទាំងអស់ក្នុង ការពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីរាជការ ការចូលរួមគ្រប់សកម្មភាពតាមផ្នែកទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេសឱ្យបានទូលំទូលាយ ព្រមទាំង ការបញ្ចូលសកម្មភាពយេនឌ័រនិងអាហារូបត្ថម្ភទៅក្នុងសកម្មភាពសំខាន់ៗតាមផ្នែកនីមួយៗផងដែរ

- បន្តចុះធ្វើអធិការកិច្ចនិងកិច្ចការសវនកម្មតាមបណ្តាអង្គភាពក្រោមឱវាទ និងតាមសកម្មភាពជាក់ស្តែង រួមទាំង ការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលតាមផែនការប្រចាំឆ្នាំដែលបានគ្រោងទុក

- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងមន្ត្រីរាជការគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ឱ្យបានសមស្របទៅតាមច្បាប់ ស្តីពីសហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីរាជការទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស

- បន្តសហការរៀបចំធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ និងច្បាប់ស្តីពីផលជល ព្រមទាំងជំរុញការយកចិត្តទុកដាក់ រៀបចំច្បាប់ផ្សេងៗទៀត លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត គោលនយោបាយ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រតាមការចាំបាច់ និងកែលម្អ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងក្របខ័ណ្ឌកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ កំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ កំណែទម្រង់តាមបែប វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការនៅតាមអង្គភាពក្រោមឱវាទ ការចុះពង្រឹងភារកិច្ចក្នុងការបញ្ចូលខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងខណ្ឌ រដ្ឋបាលជលផល ឱ្យស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រង និងទទួលខុសត្រូវរបស់មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត

- ត្រៀមរៀបចំវេទិកាស្វែងយល់ពីការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សន្និបាតកសិករ និងសន្និបាតកសិកម្ម ទូទាំងប្រទេស ដោយមានការចូលរួមពីក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អង្គភាពជំនាញ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងសហគមន៍កសិកម្ម ដើម្បីរកដំណោះស្រាយលើរាល់បញ្ហាប្រឈមនៅតាមអនុវិស័យ នីមួយៗលើគ្រប់មធ្យោបាយក្នុងស្មារតីស្ថាបនា រួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មនៅកម្ពុជាពីកសិកម្មបែបវិបុលវប្បកម្ម មានផលិតភាពទាប និងផលិតសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ខ្លួនឯងទៅជាកសិកម្មបែបប្រពលវប្បកម្មមានផលិតភាពខ្ពស់ ការធ្វើ កសិកម្មសមស្របដោយគិតគូរជាចម្បងទៅលើការប្រែប្រួលធាតុអាកាស ស្តង់ដារ ពិសេសការបង្កើនផលិតភាព ពិពិធការូប នីយកម្ម និងពាណិជ្ជបនីយកម្មកសិកម្ម។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧
រដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

លោកជំទាវ ប្រសិទ្ធិ ណារ៉ុន